

Protocol Palliatieve Kit Noord-Holland-Noord

Naar voorbeeld van 'Huisarts en zorg' Gorinchem e.o.

Samenvatting werkwijze inzet palliatieve kit

Apothekers en huisartsen maken lokaal afspraken over inzet van de palliatieve kit.

Aanvragen

- De huisarts stuurt een ondertekend recept voor de palliatieve kit op naam van de patiënt en stuurt een ondertekend uitvoeringsverzoek naar de apotheek.

Verstrekken

- De apotheek stelt de palliatieve kit volgens de afgesproken inhoud samen, voegt het ondertekende uitvoeringsverzoek toe en 'sealt' de kit.
- De apotheek stemt met de huisarts af wie de kit levert.

Informereren patiënten/naasten

- De huisarts informeert de patiënt/naasten over de inzet van de palliatieve kit.
- De huisarts stemt met patiënt/naasten/thuiszorg af hoe contact buiten kantooruren, acute problemen of snelle achteruitgang plaatsvindt.

Gebruik

- De huisarts meldt aanwezigheid van de kit bij de huisartsenpost en informeert betrokken thuiszorgorganisatie over de kit en het uitvoeringsverzoek.
- De thuiszorg gebruikt de kit in overleg met de dienstdoende huisarts en op basis van het uitvoeringsverzoek.

Aanvragen van tussentijdse aanvullingen

- De huisarts kan tussentijdse aanvullingen (medicatie en materialen) via een digitaal recept aanvragen bij verwacht gebruik van deze middelen.

Retournering

- De huisarts meldt het overlijden van de patiënt aan de apotheek.
- De huisarts en apotheek maken afspraken over het retourneren van de kit.
- De apotheek controleert de kit en vult zo nodig aan. Midazolam en morfine worden altijd vervangen.

Declaratie

- De apotheek declareert de kit en medicatie bij de zorgverzekeraar.

Inhoudsopgave

Pagina

1	Inleiding	3
2	Doel	3
3	Inhoud palliatieve kit	3
4	Indicaties voor gebruik palliatieve kit	3
5	Aanvragen van palliatieve kit door huisarts bij apotheek	4
6	Levering van palliatieve kit	4
7	Informatie voor patiënten en naasten	4
8	Gebruik van palliatieve kit door huisarts en thuiszorg	4
9	Aanvraag van tussentijdse aanvullingen bij de apotheek	5
10	Retournering naar de apotheek	5
11	Declaratie van de palliatieve kit	5
12	Gebruik van de palliatieve kit in de hospices	5
13	Evaluatie protocol en gebruik palliatieve kit	5
14	Overzicht bijlagen	6
	Bijlage 1 Inhoud palliatieve kit	7
	Bijlage 2 Recept voor palliatieve kit	8
	Bijlage 3 Uitvoeringsverzoek wijkverpleging palliatieve kit	9
	Bijlage 4 Recept voor aanvulling medicatie palliatieve kit	10
	Bijlage 5 Recept voor aanvulling materialen palliatieve kit	11
	Bijlage 6 Toedienlijst medicatie	12
	Bijlage 7 Tellijst gebruikte morfine ampullen	14
	Bijlage 8 Handleiding BD Saf-T-Intima subcutaan infuus	15
	Bijlage 9 Informatiefolder patiënten	16

1. Inleiding

De palliatieve kit is een box waarin zich alle benodigde hulpmiddelen bevinden om (acute) symptomen in de palliatieve terminale fase direct te behandelen. Het is een idee van Laurens van Ede, huisarts in Werkendam, uitgewerkt en door VGZ als Good Practice omarmd. In Noord-Holland-Noord zien we de meerwaarde in tijd, kosten en zorg en implementeren om die redenen deze kit.

De palliatieve kit is een relatief nieuw initiatief en hierdoor nog volop in ontwikkeling. In dit protocol worden algemene afspraken en procedures beschreven. Meer gedetailleerde afspraken tussen apothekers en huisartsen zijn handig om te maken, afhankelijk van de lokale situatie. Daarom zijn als voorbeeld, in [bijlage 9](#), mogelijke gedetailleerde afspraken tussen huisartsen en apothekers toegevoegd.

Dit protocol zal eind 2024 geëvalueerd en zo nodig aangepast worden, afhankelijk van hoe de ervaringen met de palliatieve kit in de praktijk zijn, zowel voor huisarts en apotheker.

Eventuele vragen of opmerkingen zijn van harte welkom bij de initiatiefnemers van deze Palliatieve Kit:

- Inhoud: Philip Vos, apotheker CAWF ph.vos@apotheekdekorenbloem.nl
- Organisatie: Jeroen van der Noordaa j.vandernoordaa@apcon.nu

2. Doel

De palliatieve kit is bedoeld voor het snel en adequaat opvangen van plotselinge verslechtering of andere acute problemen bij palliatieve terminale patiënten in de thuissituatie, zowel binnen als buiten kantooruren.

Doordat de juiste spullen, inclusief administratieve zaken als uitvoeringsverzoeken, al bij de patiënt thuis aanwezig zijn, kan de patiënt snel geholpen worden, hoeft er in het acute moment minder geregeld te worden en kost het minder tijd voor de huisarts.

De thuiszorg kan in overleg met de (dienstdoende) huisarts starten met de inzet van de palliatieve kit.

3. Inhoud van palliatieve kit

De kit bevat morfine, midazolam, injectie-, verband- en kathettermiddelen. Zie [bijlage 1](#). Deze inhoud is weloverwogen samengesteld. Aan de diverse persoonlijke wensen kan niet worden voldaan, omdat bij variatie in de samenstelling een vergoeding door de zorgverzekeraar onmogelijk wordt. Ook voor de HAP arts of het technisch team is verscheidenheid in inhoud niet werkbaar, zij moeten kunnen rekenen op een bekende vastgestelde inhoud om niet mis te grijpen.

Een aantal apothekers zal bijhouden hoe vaak de verschillende materialen uit de kit gebruikt worden. Tijdens de evaluatie van het gebruik van de kit eind 2024 zal dit worden besproken. Naar aanleiding hiervan en eventuele aanpassingswensen van de gebruikers zou de inhoud van de kit kunnen veranderen. Hierover zullen alle betrokken partijen geïnformeerd worden.

4. Indicaties voor gebruik palliatieve kit

Bij welke patiënten de palliatieve kit ingezet kan worden, is ter beoordeling van de eigen huisarts. Dit zal onder andere afhankelijk zijn van de patiënt en zijn naasten, het ziektebeeld van de patiënt en het te verwachten beloop.

Juist als mogelijke palliatieve sedatie aanstaande is, is de aanwezigheid van de kit van grote waarde met name voor avond, nacht en weekeinde. De huisarts zal gaan ervaren bij welke patiënten en op welk moment de inzet van de palliatieve kit meerwaarde heeft.

5. Aanvragen van palliatieve kit door huisarts bij apotheek

De huisarts maakt (lokale) afspraken met de apotheker over hoe de palliatieve kit wordt aangevraagd. In ieder geval zorgt de huisarts voor:

- Een ondertekend recept op naam van de patiënt voor de palliatieve kit (voor medicatie en materialen) zie [bijlage 2](#).
- Een ondertekend uitvoeringsverzoek, zie [bijlage 3](#).

6. Levering van palliatieve kit

- De apotheek zorgt dat de palliatieve kit de afgesproken inhoud bevat.
- De apotheek zorgt dat het ondertekende uitvoeringsverzoek toegevoegd wordt aan de palliatieve kit.
- De apotheek zorgt dat de palliatieve kit 'geseald' wordt.
- Huisarts en apotheek maken (lokaal) afspraken wie de palliatieve kit bij de patiënt aflevert.

7. Informatie voor patiënten en naasten

De huisarts geeft uitleg aan patiënt en naasten over de palliatieve kit:

- Het doel van de aanwezigheid van de palliatieve kit is dat er in acute situaties snel gehandeld kan worden door thuiszorg en/of (dienstdoende) huisarts.
- De huisarts spreekt met de patiënt en thuiszorg af wie er gebeld moet worden buiten kantooruren bij acute problemen of snelle achteruitgang. Dit kan de eigen huisarts zijn, maar ook de dienstdoende huisarts via de huisartsenpost.

8. Gebruik van palliatieve kit door huisarts en thuiszorg

- Als de palliatieve kit geleverd is bij de patiënt meldt de eigen huisarts de aanwezigheid van de kit bij de huisartsenpost via de link naar de HAP in Zorgdomein
- De huisarts zorgt ook dat de betrokken thuiszorgorganisatie op de hoogte is van het doel en de aanwezigheid van de palliatieve kit inclusief uitvoeringsverzoeken.
- De thuiszorg kan in overleg met de dienstdoende huisarts en op basis van de uitvoeringsverzoeken in de palliatieve kit zo nodig morfine- en/of midazolam injectievloeistof toedienen, een subcutane katheter plaatsen, een verblijfskatheter plaatsen en/of verbandmiddelen gebruiken.
- Zie [bijlage 8](#) voor een handleiding voor het gebruik van de BD Saf-T-Intima voor subcutane infuustherapie.
- Toediening van morfine- en/of midazolam injectievloeistof wordt geregistreerd op de toedienlijst in de palliatieve kit, zie [bijlage 6](#).

9. Aanvraag van tussentijdse aanvullingen bij de apotheek

Aanvullingen hoeven alleen te worden aangevraagd indien de verwachting is, dat deze nog door de patiënt zelf zullen worden gebruikt. Bij retournering van de kit naar de apotheek (na overlijden) zal de kit weer volledig gevuld worden, een apart recept is dan dus niet nodig.

- Een aanvulling van morfine- en/of midazolam injectievloeistof kan door de huisarts digitaal worden aangevraagd met het document "Recept voor aanvulling medicatie palliatieve kit" [bijlage 4](#).
- Alle materialen, exclusief de morfine- en midazolam injectievloeistof, kunnen worden aangevraagd middels het document "Recept voor aanvulling materialen palliatieve kit" dat in de palliatieve kit aanwezig is, zie [bijlage 5](#).

10. Retournering naar de apotheek

- Huisarts meldt het overlijden van de patiënt aan de apotheek.
- Huisarts en apotheek maken (lokaal) afspraken wie er verantwoordelijk is voor retour van de palliatieve kit.
- Apotheek controleert de palliatieve kit en vult deze zo nodig aan. De ongebruikte materialen worden gecontroleerd op vervaldatum en worden eventueel hergebruikt
- Midazolam en morfine mogen, ook al zijn deze producten niet gebruikt, niet worden hergebruikt en moeten dus altijd worden vervangen.

11. Declaratie van de palliatieve kit

De apotheek kan de volgende zaken in rekening brengen bij de patiënt:

De palliatieve kit wordt door de apotheker gedeclareerd bij VGZ op de datum van uitgifte met declaratiecode 10520 van prestatiecodelijst 064 (hulpmiddelenzorg) behorend tot de standaard AP304 Declaratie farmaceutische hulp. De Zorgaanbieder mag de hulpmiddelen onderdeel van de palliatieve kit, declareren tegen een bedrag van € 75,00. Dit bedrag bestaat uit: gemiddeld verbruikte materiaalkosten € 50,00, arbeidskosten € 25,00. Inclusief btw maakt dat €81,75. De kit heeft een zi nummer: 97095017

- De vergoeding is exclusief de ampullen midazolam en morfine.
- Voor de uitgifte van midazolam en morfine mag de apotheek afleverkosten en, indien het gaat om een eerste uitgifte, eerste uitgiftekosten berekenen.

12. Gebruik van de palliatieve kit in de hospices

Uiteraard kan een huisarts ook voor een patiënt in een hospice een kit aanvragen. Deze wordt op naam verstrekt en na overlijden weer geretourneerd. De werkwijze is gelijk aan die van een thuiswonende patiënt.

13. Evaluatie protocol en gebruik palliatieve kits

Eind 2024 zal de palliatieve kit (en de bijbehorende afspraken en documenten) geëvalueerd

worden. Mochten jullie gedurende het komende jaar al input hiervoor hebben, horen we dit graag.

- Inhoud: Philip Vos, apotheker CAWF ph.vos@apotheekdekorenbloem.nl
- Organisatie: Jeroen van der Noordaa j.vandernoordaa@apcon.nu

14. Bijlagen

Bijlage 1	Inhoud palliatieve kit
Bijlage 2	Recept voor palliatieve kit
Bijlage 3	Uitvoeringsverzoek wijkverpleging palliatieve kit
Bijlage 4	Recept voor aanvulling medicatie palliatieve kit
Bijlage 5	Recept voor aanvulling materialen palliatieve kit
Bijlage 6	Toedienlijst medicatie
Bijlage 7	Tellijst gebruikte morfine ampullen
Bijlage 8	Handleiding BD Saf-T-Intima subcutaan infuus
Bijlage 9	Informatiefolder patiënten

Inhoud palliatieve kit (bijlage 1)
Medicatie

10 st	Midazolam	5 mg / 1 ml	
10 st	Morfine	10 mg / 1 ml	
5 st	Nozinan	25mg/ 1 ml	
10 st	Natriumchloride	0,9%	10 ml

Spuiten / naalden / infuussysteem

4 st		BD Saf-T-Intima	
20 st	Spuiten	Luerlock	2 ml
1 st	Spuut	Luer	10 ml
20 st	Veilige optreknaalden	Met filter	
20 st	Veilige naalden	Subcutaan	0,6mmx25mm
10 ST		Rode Afsluitdopjes	
1 st		Naaldencontainer	

Verbandmiddelen

1 pak	Gaasjes	Onsteriel	10 x 10 cm
1 rol	Hechtpleister	2,5 cm	
1 st	Alcohol 70%	100 ml	
4 st	Tegaderm Film IV		
1 st	Onderlegger 60x90cm		

Handschoenen

5 paar	Handschoenen	Onsteriel	Medium
5 paar	Handschoenen	Onsteriel	Large

Katheters / urinezakken

1 st	Catheter inbrengset		
1 st	Catheter	Silicone	CH 14
1 st	Catheter	Silicone	CH 16
1 st	Urinezak (lange slang)	Leegbaar	2 liter
1 st	Bedbeugel		
2 st	Transafix nr2	9x3 cm	

Documenten

Protocol palliatieve kit		
Bijlage 2	Inhoud palliatieve kit	in de kit
Bijlage 3	Uitvoeringsverzoek wijkverpleging palliatieve kit	in de kit
Bijlage 4	Recept voor aanvulling medicatie palliatieve kit	in de kit
Bijlage 5	Recept voor aanvulling materialen palliatieve kit	in de kit
Bijlage 6	Toedienlijst medicatie	in de kit
Bijlage 7	Tellijst gebruikte morfine ampullen	in de kit
Bijlage 8	Handleiding BD Saf-T-Intima subcutaan infuus	in de kit
Bijlage 9	Informatiefolder patiënten	buiten de kit

Recept voor palliatieve kit (Bijlage 2)

Naam patiënt:

Geboortedatum:

Medicatie

10 st	Midazolam		5 mg / 1 ml	
10 st	Morfine		10 mg / 1 ml	
5 st	Nozinan		25mg/ 1 ml	
10 st	Natriumchloride		0,9%	10 ml

Sputen / naalden / infuussysteem

4 st	BD Saf-T-Intima			
20 st	Sputen	Luerlock		2 ml
1 st	Sput	Luer		10 ml
20 st	Veilige optreknaalden	Met filter		
20 st	Veilige naalden	Subcutaan		0,6mmx25mm
10 ST	Rode Afsluitdopjes			
1 st	Naaldencontainer			

Verbandmiddelen

1 pak	Gaasjes	Onsteriel		10 x 10 cm
1 rol	Hechtpleister			2,5 cm
1 st	Alcohol 70%			100 ml
4 st	Tegaderm Film IV			
1 st	Onderlegger 60x90 cm			

Handschoenen

5 paar	Handschoenen	Onsteriel		Medium
5 paar	Handschoenen	Onsteriel		Large

Katheters / urinezakken

1 st	Catheter inbrengset			
1 st	Catheter	Silicone		CH 14
1 st	Catheter	Silicone		CH 16
1 st	Urinezak (lange slang)	Leegbaar		2 liter
1 st	Bedbeugel			
2 st	Transafix nr2			9x3 cm

Datum

Naam arts

Handtekening

Uitvoeringsverzoek palliatieve kit (bijlage 3)

Naam patiënt:

Geboortedatum:

Gevraagde medisch technisch handeling

handtekening arts

inbrengen BD-Saf-T-Intima subcutaan

inbrengen verblijfskatheter

toedienen morfine bij pijn of dyspneu tot 6 maal
daags tien mg subcutaan

toedienen midazolam bij onrust tot 6 maal daags
subcutaan

Opdrachtgever

Naam arts

Telefoonnummer

Datum

Handtekening

Recept aanvulling medicatie palliatieve kit (Bijlage 4)

Formulier naar lokale apotheek mailen via zorgmail

Naam patiënt:

Geboortedatum:

Medicatie

.. st	Midazolam	5 mg / 1 ml	
.. st	Morfine	10 mg / 1 ml	
.. st	Nozinan	25 mg/ 1 ml	
.. st	Natriumchloride	0,9%	10 ml

naam arts

handtekening

datum

Recept aanvulling materialen palliatieve kit (Bijlage 5)

Formulier naar lokale apotheek mailen via zorgmail

Naam patiënt:

Geboortedatum:

Sputen / naalden / infuussysteem

4 st	BD Saf-T-Intima		
20 st	Sputen	Luerlock	2 ml
1 st	Sput	Luer	10 ml
20 st	Veilige optreksnaalden	Met filter	
20 st	Veilige naalden	Subcutaan	0,6mmx25mm
10 ST	Rode Afsluitdopjes		
1 st	Naaldencontainer		

Verbandmiddelen

1 pak	Gaasjes	Onsteriel	10 x 10 cm
1 rol	Hechtpleister		2,5 cm
1 st	Alcohol 70%		100 ml
4 st	Tegaderm Film IV		
1 st	Onderlegger 60 x 90cm		

Handschoenen

5 paar	Handschoenen	Onsteriel	Medium
5 paar	Handschoenen	Onsteriel	Large

Katheters / urinezakken

1 st	Catheter inbrengset		
1 st	Catheter	Silicone	CH 14
1 st	Catheter	Silicone	CH 16
1 st	Urinezak (lange slang)	Leegbaar	2 liter
1 st	Bedbeugel		
2 st	Transafix nr2		9x3 cm

datum

naam arts

handtekening

Toedienlijst medicatie (Bijlage 6)

Andere toedienlijst (bv van eigen organisatie) mag ook gebruikt worden.

Deze lijst hoeft niet retour naar apotheek.

Naam patiënt:

Geboortedatum:

naam arts:

Morfine 10 mg/ 1 ml

datum	tijdstip	aantal mg	naam paraaf medewerker
-------	----------	--------------	---------------------------

Toedienlijst medicatie (Bijlage 6, vervolg)**Midazolam 5 mg/ml**

datum	tijdstip	aantal mg	naam paraaf medewerker
-------	----------	--------------	------------------------

**Nozinan
25
mg/ml**

datum	tijdstip	aantal mg	naam paraaf medewerker
-------	----------	--------------	------------------------

Tellijst gebruikte morfine ampullen (Bijlage 7)

Datum	Aantal ampullen morfine 10 mg / 1 ml	Volledige naam
-------	---	----------------

Totaal

Let op:

Dit is een tellijst. Deze lijst kan niet gebruikt worden als recept. De huisarts moet een handgeschreven recept voor morfine toevoegen.

Handleiding BD Saf-T-Intima subcutaan infuus (Bijlage 8)

BD Saf-T-Intima™ voor subcutane infuustherapie

Praktijktips

Voordat u begint

Was uw handen en bereid de huid van de patiënt voor volgens de procedures en richtlijnen van uw instelling.

2A

2B

Insertie

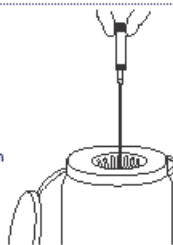
- Neem de ruwe zijde van de vleugels vast en knijp ze stevig samen. (Fig. 2A)
- Knijp voorzichtig met duim en wijsvinger in de huid rond de gekozen insertieplaats om het subcutane weefsel te herkennen. (Fig. 2B)
- Breng de katheter en de naald over de volledige lengte in de huid onder een hoek van 30° - 45°. (Fig. 2B)

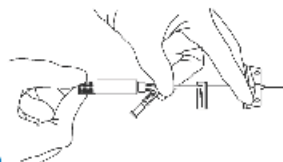
4

Wegwerpen

- Deponeer de naald meteen in een punctieresistente, lekbestendige naaldencontainer.

1

Vorbereiden

- Neem de katheter zoals op de afbeelding en draai de witte veiligheids Cilinder om de naald vrij te maken. (Fig. 1)
- Zorg ervoor dat de schuine kant van de naald ('bevel') opwaarts gericht is en dat de katheter zich niet voorbij de punt bevindt vóór insertie.

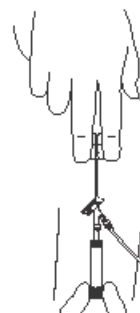
3

Zorg ervoor dat het uiteinde van de canule goed in de subcutane laag vlak onder de huid zit - 2 mm dik

Naald verwijderen

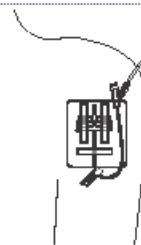
- Leg de vleugels plat op de huid en trek aan de witte veiligheids Cilinder met een rechte, continue beweging tot de veiligheids Cilinder loskomt van het veiligheidsysteem. (Fig. 3)

5

Stabiliseren

- Bevestig de katheter en breng een steriel verband aan volgens het protocol van uw instelling.

BD Medical
 info.bd.eu@europa.bd.com
 Tel. NL: +31 20 654 57 13
 Tel. B: +32 53 72 05 52
www.bd.com/europa/safety/nl/

Tenzij anders aangegeven, zijn BD, BD Logo en alle andere merken eigendom van Becton, Dickinson and Company ©2013 BD. MED1112107

Patiënten informatie

Palliatieve kit

Als u niet meer beter kunt worden, kunnen de huisarts en de wijkverpleging nog wel veel voor u doen. Zij kunnen ervoor zorgen, dat u minder pijn of andere ongemakken heeft. Dit heet palliatieve zorg. Voor de terminale, de laatste fase heeft uw huisarts voor u een palliatieve kit aangevraagd.

Inhoud palliatieve kit

In de palliatieve kit zitten medicijnen en hulpmiddelen. U zult niet sterven door deze medicijnen. Ze helpen u als u bijvoorbeeld veel pijn krijgt of benauwd wordt. Doordat de box bij u in huis staat, kunnen de thuiszorg of huisarts u snel helpen.

Ga niet zelf met de spullen in de kit aan de slag!

Kosten

De medicijnen in de box worden vergoed door de zorgverzekeraar. Niet alle hulpmiddelen in de kit worden vergoed door alle zorgverzekeraars. In dat geval komt er soms nog een rekening van uw apotheek.

Wat moet ik doen bij problemen?

Uw huisarts spreekt met u en de wijkverpleging af wie er gebeld moet worden bij plotselinge problemen. Soms is dit uw eigen huisarts, soms de Huisartsen Spoed Post (HAP, zie hieronder voor contactgegevens). De huisarts of thuiszorg beslist of er spullen uit de kit nodig zijn.

Ga niet zelf met de spullen in de kit aan de slag!

HAP West-Friesland, Kop van Noord-Holland, Regio Alkmaar

Huisartsenspoedzorg in de avond, nacht en weekend, die niet kan wachten tot de volgende werkdag.

Bent u woonachtig in:

- West-Friesland: <https://huisartsenpostwf.nl/>.
- Regio Den Helder, Schagen, Texel:
<https://www.hknhuisartsen.nl/huisartsenpost/huisartsenpost-locatie-den-helder/>
- Regio Alkmaar, Heerhugowaard: <https://huisartsenpostalkmaar.nl/>

Informatie

Met vragen over de palliatieve kit kunt u terecht bij uw huisarts.

Meer informatie over palliatieve zorg of het levenseinde vindt u op onderstaande websites

www.overpalliatievezorg.nl

www.thuisarts.nl/levenseinde